

25/7

Svenska röster om krisen

Partiledarnas uttalanden i radio om den svenska utrikespolitiken är i huvudsak av ringa intresse. Hr Hjalmarson och hr Ohlin söker i den omstridda frågan om Sveriges hållning till FN-observatorerna i Libanon på en gång försvara sin anslutning till regeringspolitiken för en vecka sedan och antyda att de numera finner denna politik tvivelaktig. Båda dessa oppositionsledare framhäver att ett skäl för det svenska kravet på observatorernas återkallande skulle ha varit att man var orolig för ett amerikanskt besättande av Libanons gränzoner och en härav uppkommande motsättning eller friktion mellan observatorer och amerikansk militär. Det bör då understrykas att detta skäl inte berördes i hr Undéns beryktade radioeko fredagen den 13 juli och att skälet under alla förhållanden var ohållbart, eftersom de amerikanska styrkorna inte varit verksamma i gränzstrakterna. Hr Erlander berör frågan mera i förbigående då han säger att de som sökt uppvisa en förändring i den svenska ståndpunkten under loppet av några få dagar inte brytt sig om att sätta sig in i vad denna ståndpunkt innebär. Någon motivering ges inte för detta kategoriska omdöme och torde i själva verket vara omöjlig att prestera; hela världen utom hr Erlander och Undén, och möjligen några som blint tror på dessa personer, har konstaterat förändringen — torsdagen den 17 röstade man för att observatorerna skulle bort, tisdagen den 22 röstade man för att observatorerna skulle stanna kvar.

Viktigare är vad partiledarna har att säga om det utrikespolitiska läget i allmänhet och särskilt om Sveriges aktion för åstadkommande av ett toppmöte. Hr Erlanders inlägg är ett slags ursäkt för att regeringen blandat sig i saken; han talar om hur lite man förmår men att man ändå vill göra någonting. Däremot berör han inte

den springande punkten, nämligen att den svenska regeringens hänvändelse med hänsyn till tiden och formen för dess framförande måste uppfattas som ett stöd åt den ryske diktatorn. Över huvud saknar man i statsministerns tal varje ton av engagemang i den världspolitiska konflikten; hr Erlander talar som om några konstiga personer kommit i tvist i avlägsna områden och som om det vore det lilla kloka Sveriges sak att söka ställa det hela till rätta. Om möjligt pinsammare är hr Hedlunds inlägg. Det talas ofta med överdrift och elakhet om människor som ser världen som ett slags förstoring av en svensk kommunalstämma. Men när det gäller hr Hedlund är karaktäristiken riktig. Han tar sannerligen inte ställning, han har ingen uppfattning om vad det gäller, han bara tycker att de besvärliga makter som bråkar långt ute i världen lika väl som han själv borde ha förstånd att komma överens och att trivas tillsammans.

Hr Ohlins och Hjalmarsons inlägg sticker av mot denna likgiltighet och slapphet. Hr Ohlin kritiserar verkningsfullt de jämförelser som gjorts mellan den ryska invasionen i Ungern och det amerikanskt-engelska ingripandet i Mellanöstern. Men det bör sägas ifrån att den ende som med kraft och patos ger uttryck för en överväldigande svensk opinion är hr Hjalmarson då han slår fast att det inte bara är fråga om att bli sams och undvika en skärpning av konflikten, utan att det är stora och även för oss oefftergivliga värden som det gäller. Hans slutord är de enda i dessa anföranden som slår fast det väsentliga, och de bör här fullständigt citeras:

"Alla i den fria världen är medvetna om att de arabiska folken har samma rätt som alla andra folk till oberoende, mänsklig frihet och hyggliga levnadsvillkor. Sovjet har därvidlag ingen talan. Sovjet har överallt där dess vapenmakt har ordet i praktiken visat att

det inte erkänner den folkliga och mänskliga frihetens principer. I Baltikum, i Ungern, på Balkan har detta förakt för friheten eftertryckligt demonstrerats. Men vi måste reagera när nationalismen säger sig vilja utplåna den lilla staten Israel, och när den arbetar med organiserade lönnmord och från utlandet inspirerade statskupper. Självfallet kan man diskutera det sätt på vilket amerikaner och engelsmän ingripit i Mellersta Östern, men för den diskussionen får man inte glömma det väsentliga. Världens och vår fred och frihet bygger på de stora demokratiernas vilja och förmåga att tjäna freden och friheten, att göra kommunistisk aggression omöjlig."

— 3 —